

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 26 april 2023
(OR. en)

8406/23

AGRI 199
AGRISTR 26
RECH 147

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om bioekonomins möjligheter mot bakgrund av de nuvarande utmaningarna, med särskild tonvikt på landsbygdsområden

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om bioekonomins möjligheter mot bakgrund av de nuvarande utmaningarna, med särskild tonvikt på landsbygdsområden, som godkändes av rådet vid mötet den 25 april 2023.

Rådets slutsatser om bioekonomins möjligheter mot bakgrund av de nuvarande utmaningarna, med särskild tonvikt på landsbygdsområden

Europeiska unionens råd,

SOM ERINRAR OM

- rådets slutsatser om den uppdaterade bioekonomistrategin från den 29 november 2019,
- rådets slutsatser om strategin Från jord till bord,
- rådets slutsatser om EU:s nya skogsstrategi för 2030,
- rådets slutsatser om en hållbar blå ekonomi,

SOM NOTERAR

- den europeiska gröna given,
- från jord till bord-strategin,
- EU:s nya skogsstrategi för 2030,
- strategin för biologisk mångfald för 2030,
- EU:s markstrategi för 2030,
- handlingsplanen för den cirkulära ekonomin,
- den gemensamma jordbrukspolitiken och medlemsstaternas strategiska planer,
- målen för 55 %-paketet och REPowerEU,
- kommissionens lägesrapport om genomförandet av EU:s bioekonomistrategi,
- kommissionens meddelande *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040*,
- kommissionens meddelande *En industriplan i den gröna given för nettonollåldern*,
- unionens internationella åtaganden vad gäller hållbar utveckling, handel, miljöskydd samt anpassning till och begränsning av klimatförändringarna,

- resultaten av högnivåkonferensen *The Bioeconomy - Enabling the European Green Deal in Challenging Times* som hölls den 6–7 oktober 2022 i Bryssel,
- resultaten av konferensen ”Leva i en bioekonomi”, som anordnades av det svenska ordförandeskapet den 27–28 februari 2023 i Stockholm,

SOM FRAMHÅLLER

den hållbara och cirkulära bioekonomins viktiga roll när det gäller att möta aktuella utmaningar, särskilt när det gäller klimatet, biologisk mångfald, energi- och livsmedelstrygghet, och dess betydelse för unionens ekonomi, särskilt när det gäller att tillhandahålla produkter med central betydelse, öka konkurrenskraften, diversifiera inkomsterna och skapa arbetstillfällen i landsbygds- och kustområden, samtidigt som den bidrar till unionens satsning på den gröna omställningen och ökad motståndskraft, inom ramen för en holistisk och övergripande strategi som säkerställer samstämmighet mellan politikområdena, °

1. BETONAR bioekonomins roll för EU:s motståndskraft och för att möta aktuella utmaningar, särskilt med tanke på att biobaserade produkter, när de anskaffas och produceras på ett hållbart sätt, kan bidra till ökad motståndskraft och självförsörjningsförmåga, INSER att både klimatutmaningen och det olagliga, oerättigade och oprovocerade ryska anfallskriget mot Ukraina ytterligare har tydliggjort behovet av att stärka omställningen till ren och förnybar energi, hållbara fossilfria material och hållbara, motståndskraftiga och rättvisa livsmedelssystem,
2. ÄR MEDVETET OM att bioekonomin, som bygger på hållbart producerad biomassa och restmaterial, både möjliggör och är resultatet av den gröna och rättvisa omställningen och bidrar till målen för hållbar utveckling genom att i lika hög grad beakta de miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensionerna av hållbarhet, BETONAR den centrala roll som en hållbar och cirkulär bioekonomi spelar för klimatet och miljön och för att uppnå målen i den europeiska gröna given och dess strategier,

3. FRAMHÅLLER att bioekonomin är ett sektorsövergripande och holistiskt koncept som kan balansera alla de tre dimensionerna av hållbarhet, och BETONAR att bioekonomin stärker och samverkar med den cirkulära ekonomin genom förnybara resurser och resurseffektiv användning av biobaserade sidoströmmar från jordbruk, livsmedelsproduktion, skogsbruk, fiske, vattenbruk och vatten samt från organiska avfallsflöden, däribland från hushållen, FRAMHÅLLER att bioekonomisektorerna ofta är sammankopplade, något som bidrar till synergier och breddning och förstärkning av förbindelserna mellan dessa sektorer, ÄR MEDVETET OM att bioekonomin i hög grad är beroende av sunda och motståndskraftiga ekosystem; synergier mellan bioekonomin och den biologiska mångfalden bör främjas i utvecklingen och spridningen av en hållbar och cirkulär bioekonomi,
4. VÄLKOMNAR lägesrapporten om genomförandet av EU:s bioekonomistrategi och den allmänna positiva utveckling som skett vid genomförandet av handlingsplanen, inbegripet utarbetandet av nationella och regionala bioekonomistrategier och mobiliseringen av privata investeringar, nystartade företag och forskning och innovation i biobaserade industrier, HÅLLER MED OM att effekterna av Rysslands olagliga, oberättigade och oprovocerade anfallskrig mot Ukraina, t.ex. på livsmedels- och energitrygghet, måste beaktas vid det framtida genomförandet av handlingsplanen, och att en stark bioekonomistrategi för EU som fokuserar på alla tre dimensionerna av hållbarhet kan bidra till att man uppnår målen i den europeiska gröna given, NOTERAR vidare att rapporten belyser behovet av att ta itu med och lösa flera påfrestningar på land och till havs samt att säkerställa mer hållbara konsumtionsmönster,
5. BETONAR bioekonomins roll för livskraftiga landsbygdsområden, för att mobilisera primärproducenter i klimatåtgärder och i den gröna omställningen samt för att skapa och bevara arbetstillfällen, tillväxt och lika möjligheter i hela EU och dess regioner, FRAMHÅLLER vikten av hållbara lösningar i landsbygdsområden och av att säkerställa ökade och diversifierade inkomster inom bioekonomins sektorer för primärproducenter, markägare, små och medelstora företag och andra aktörer på landsbygden, bland annat genom nya mervärdeskedjor och affärsmodeller där dessa producenter är fullt integrerade,

6. ÄR MEDVETET OM bioekonomins betydelse för att föra in innovation på landsbygden och funktionen av att använda de finansieringsinstrument som för närvarande finns tillgängliga på ett kompletterande sätt, inbegripet den gemensamma jordbrukspolitiken, Horisont Europa, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, Europeiska fonden för återhämtning och resiliens, Sammanhållningsfonden, Life-programmet, innovationsfonden och Fonden för en rättvis omställning, INSER vikten av initiativ såsom smarta byar, europeiskt innovationspartnerskap för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket och det nya konceptet med uppstartsbyar,
7. ÄR MEDVETET OM den hållbara och cirkulära bioekonomins roll när det gäller att utnyttja lokalt och regionalt tillgängliga resurser genom utveckling av nya sektorsövergripande och sammanlänkade hållbara och socialt rättvisa mervärdeskedjor, BETONAR i detta hänseende vikten av att sätta värde på och utnyttja regionala och lokala särdrag, inbegripet särdragen hos små, geografiskt isolerade ekonomier och de yttersta randområdena,
8. INSER bioekonomins värde för genomförandet av EU:s långsiktiga vision för landsbygdsområden och EU:s handlingsplan för landsbygden samt bioekonomins betydelse för att främja sammanhållningen i landsbygdsområden, inbegripet social rättvisa och rättvis omställning,
9. BETONAR vikten av en omställning av livsmedelssystemen och av att ytterligare utforska bioekonomins, innovativa metoders och andra naturbaserade metoders potential att tillhandahålla hälsosamma och näringsrika livsmedel och foder, med samtidigt beaktande av försiktighetsprincipen,
10. FRAMHÅLLER potentialen hos biobaserade resurser inom sektorer som kemisk industri, byggindustrin, textil- och förpackningsindustrin, och den ökade efterfrågan på biobaserade material i industriella ekosystem och bredare värdekedjor, BETONAR vikten av lagring av koldioxid i förnybara material och produkter,

11. Är MEDVETET OM vikten av innovativ hantering av näringsämnen, återanvändning och återvinning, hållbart jordbruk med användning av biobaserade gödselmedel och hållbar animalieproduktion, såsom arealbaserad animalieproduktion, och BETONAR deras bidrag till att sluta kretsloppet av näringsämnen, något som minimerar förluster av näringsämnen och föroreningar och samtidigt erbjuder alternativ till fossilbaserade eller importerade näringsämnen och främjar ett oberoende och livskraftigt europeiskt jordbrukssystem som stärker livsmedelstryggheten,
12. NOTERAR att bioekonomin togs med som en integrerad del av ett särskilt mål i den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och UPPMANAR kommissionen att tillhandahålla en översikt och följa upp hur bioekonomin har hanterats i medlemsstaternas strategiska planer, UPPMANAR kommissionen att överväga att införa bioekonomi som ett särskilt mål i andra politikområden och instrument,
13. FRAMHÅLLER vikten av en inkluderande strategi vid utvecklingen av bioekonomin och särskilt behovet av att involvera och ha ett nära samarbete med primärproducenter och BETONAR den roll som jord- och skogskooperativ spelar, UNDERSTRYKER vikten av att engagera den yngre generationen för en framgångsrik utveckling av bioekonomin,
14. BETONAR skogarnas mångfunktionella roll samt skogsägarnas och skogsförvaltarnas, det aktiva hållbara skogsbrukets och den skogsbaserade sektorns viktiga roll för bioekonomin, FRAMHÅLLER att resurseffektiv och hållbar produktion och användning av skogsbaserade produkter främjar koldioxidlagring och ersätter fossila resurser och bidrar till en hållbar och cirkulär bioekonomi samt andra mål i den europeiska gröna given,
15. INSER potentialen hos EU:s blå bioekonomi, inbegripet algsektorn, när det gäller att skapa sysselsättning i kust- och landsbygdsområden, återställa Europas hav och sötvattenresurser och leverera produkter med låga koldioxidavtryck till den europeiska marknaden,

16. FRAMHÅLLER den roll som resurseffektiv och hållbart producerad bioenergi spelar för att bidra till att minska beroendet av fossila energikällor, bland annat för att minska EU:s beroende av ryska fossila källor,
17. KONSTATERAR att säkerställande av livsmedelstrygghet är av strategisk betydelse för EU, ÄR MEDVETET OM livsmedelsavfallets potential när det gäller att producera alternativa biobaserade resurser för hållbar tillämpning inom olika sektorer och icke-konventionella vattenkällors potential vad gäller bevattning, FRAMHÅLLER att produktion av biometan från bioavfall och biobaserade sidosrömmar minskar miljö- och klimatavtrycket från jordbruket, transportsektorn och andra sektorer,
18. ÄR MEDVETET OM den industriella dimensionens starka roll i den gröna, digitala och rättvisa omställningen, särskilt den roll som spelas av små och medelstora företag, entreprenörer och nystartade företag som deltar i innovativa värdekedjor, ÄR MEDVETET OM behovet av att föra forsknings- och innovationsutvecklingen närmare marknaden och säkerställa bättre konkurrenskraft för biobaserade produkter på marknaden och behovet av att säkerställa en bättre anpassning av politiken för forskning, utveckling och innovation samt industripolitiken för att stödja målet att påskynda övergången från forskning till industriproduktion, bland annat genom att beakta utvecklingen av en industrialallians och industriell klusterbildning inom bioekonomi, INSER vikten av att ge små och medelstora aktörer egenmakt, eftersom de ofta saknar medel för forskning och innovation och därför inte kan expandera, NOTERAR att kommissionen i sitt meddelande *En industriplan i den gröna given för nettonollåldern* nämner utvecklingen av biobaserade ersättningsprodukter,
19. BETONAR behovet av kvalificerad arbetskraft för att möjliggöra bioekonomins utveckling, inte minst på landsbygden, VÄLKOMNAR kommissionens insatser för att främja utbildning och kompetensutveckling med anknytning till bioekonomi, INSER behovet av att ytterligare utveckla tillgängliga bioekonomirelaterade utbildningssystem, däribland yrkesutbildning,

20. FRAMHÅLLER forskning, innovation och investeringar som viktiga möjliggörande faktorer för övergången till en hållbar och cirkulär bioekonomi i EU, NOTERAR möjligheterna med olika befintliga finansieringsinstrument i EU och medlemsstaterna samt behovet av att mobilisera ytterligare investeringsflöden från privata källor för att ytterligare stödja utbyggnaden av en hållbar bioekonomi, UPPMANAR kommissionen att främja användningen av innovativa verktyg och tekniker och göra dem tillgängliga för alla jordbrukare, inbegripet boskapsuppfödare, vattenbrukare och skogsbrukare, INSER behovet av ytterligare spridning av innovation inom ramen för kunskaps- och innovationssystemet inom jordbruket (Akis) samt den viktiga roll som partnerskap, test- och pilotmiljöer spelar i bioekonomin,
21. ERKÄNNER kommissionens insatser för att förbättra kunskapsbasen för politiken genom kunskapscentrumet för bioekonomi och övervakningssystemet för bioekonomi, och BETONAR den roll som forskning och innovation och Horisont Europa spelar, inbegripet europeiska forsknings- och innovationspartnerskap såsom det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa, europeiska innovationspartnerskap och strategier för smart specialisering när det gäller att stödja detta,
22. NOTERAR framstegen med Bioeast-initiativet, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att stärka detta samarbete och UPPREPAR behovet av att stödja utvecklingen av hållbara och cirkulära bioekonomiska system i medlemsstater där framstegen går långsamt, genom politiskt stöd och andra mekanismer, bland annat genom liknande initiativ, eventuellt med deltagande av partnerländer, ERKÄNNER värdet av samarbetsnätverk mellan regioner för utbyte av erfarenheter, kunskap och bästa praxis; kunskapsöverföring till mindre utvecklade regioner och landsbygdsområden bör underlättas; UPPMANAR därför kommissionen att analysera hur kunskapsöverföring och deltagande i forsknings- och innovationsverksamhet i mindre utvecklade regioner och landsbygdsområden, inbegripet de yttersta randområdena, kan främjas,

23. NOTERAR behovet av internationellt samarbete på området bioekonomi för att möta gemensamma globala utmaningar, NOTERAR också den möjlighet som bioekonomin erbjuder när det gäller att bidra till internationella processer och åtaganden,
24. UPPMANAR medlemsstaterna och deras regioner att vidareutveckla en hållbar och cirkulär bioekonomi på ett holistiskt och samordnat sätt och att fortsätta arbetet med politiken för bioekonomi som en stödjande ram för att vägleda en hållbar och rättvis omställning och bättre integrera bioekonomin i annan politik, NOTERAR risken för en framväxande brist på tillgång till biomassa och ÄR MEDVETET OM den roll som nationella och regionala strategier spelar för hållbar biomassa, BETONAR vikten av gränsöverskridande samarbete för utvecklingen av bioekonomin,
25. UPPMANAR kommissionen att bättre integrera bioekonomin i all politik och säkerställa en samstämmig och effektiv politik som stöder utvecklingen av bioekonomin genom hela värdekedjan och gör det möjligt att dra nytta av de lösningar som den erbjuder, samtidigt som rättsliga hinder åtgärdas, NOTERAR behovet av en övergripande, enhetlig, förutsägbar och långsiktig politisk ram för användningen av europeiska innovativa biobaserade lösningar och för utvecklingen av hållbar bioenergi, BETONAR att man i den europeiska politiken måste beakta och utnyttja regionala och lokala särdrag när det gäller bioekonomi,
26. NOTERAR att flera lagstiftningsförslag har antagits eller håller på att förhandlas fram inom ramen för den europeiska gröna given, som syftar till att styra EU på vägen mot en grön omställning, med slutmålet att uppnå klimatneutralitet senast 2050 och stödja EU:s omvandling till ett rättvist och välmående samhälle med en modern och konkurrenskraftig ekonomi,
27. UPPMANAR kommissionen att förbättra sina konsekvensbedömningar för att bättre beakta den politiska samstämmigheten mellan rättsakter, strategier och bioekonomins utveckling, deras gemensamma bidrag till unionens mål och deras kumulativa effekter på markanvändning, råvaruförsörjning och energiresurser,

28. UPPMANAR kommissionen att före nästa strategiska period, efter en ingående bedömning av åtgärderna på EU-nivå, lägga fram en uppdaterad bioekonomistrategi och handlingsplan för EU på grundval av dessa slutsatser från rådet, med beaktande av lägesrapporten om EU:s bioekonomistrategi och förändringarna i Europa och omvärlden, UPPMANAR kommissionen att under tiden årligen rapportera till rådet om sina relaterade åtgärder.
-